

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

číslo - 6

cena - 3 Kč

TRUTNOV

čtvrtek - 22. června 2000

A co za dalších deset let?

Nevím, jestli tomu tak bude, a asi ani nebudu už mít možnost to okomentovat, takže tím snadněji se mi píše, co by být mělo. Především, by mělo dojít k výrazným posunům v přípravě učitelů.

To znamená:

- vedle jednooborového studia na divadelních školách, zavést DV jako jeden z aprobačních předmětů i na pedagogických a filozofických fakultách a, vytvořit tak možnost různých aprobačních kombinací (včetně kombinace se speciální pedagogikou),

- ve speciálním studiu na divadelních školách rozšiřovat nabídku studia pro absolventy jiných, zejména pedagogických a divadelních VŠ, a pro další zkušené praktiky,

- v přípravě ostatních učitelů na vysokých i středních školách podstatě výuku rozšířit i na další skupiny studentů; tj. na pedagogických a filozofických fakultách ji vedle studia učitelství 1. stupně a MŠ zařadit i do jiných oborů jako jednu z metod výuky; na SPgŠ ji zavést v stejném rozsahu jako výtvarnou a

hudební výchovu, přinejmenším na všech školách umožnit specializaci v 3. a 4. ročníku a maturitu z DV; na pedagogicky kvalitně obsazené SPgŠ zvažít možnost specializovaného pomaturitního studia pro vybrané skupiny studentů (s maturitou z DV, absolventi obou cyklů ZUŠ),

- prosadit zásadu, že DV může učit jen speciálně kvalifikovaný učitel, ne každý, kdo nemá naplněný úvazek, neboť absolventi již jsou, není už nutné to řešit nouzově - což platí v první řadě pro ty instituce, které vzdělávají budoucí učitele, pro SPgŠ a PedF, ale i pro specializované školy, jakými jsou ZUŠ.

Důležitý posun by měl nastat i v celé zájmové oblasti a v dětském a studentském (či jiném adolescentním) divadle:

- revidovat dosud platné věkové meze soutěží a přehlídek (vznikly kdysi rozdělením na Pionýrskou organizaci a SSM) a oblast dětského divadla postupně rozšiřovat o divadlo studentské, především středoškolské, tedy hlavně o soubory gymnázií,

- využít prvního chaosu po ustavení nových krajů (či jak se to bude jmenovat - VÚC?) a rychle jim vnútit obnovení těch funkcí, které ve prospěch věci mívala někdejší KKS, vnést trochu řádu do přehlídek a soutěží

- zastavit tendenci k drobení divadelní činnosti s dětmi na ony dnes už převládající desetiminutovky (možná, že právě jejich přemíra je příčinou pocitu, že už „to není ono“, i když to není špatně).

- Jinak myslím, že je to obor, který se rozvíjí zdárně - a zda si toho někdy všimne tisk, televize, ústavní orgány či dokonce snad divadelníci - to už bych nechala na přirozeném vývoji.

Ty perspektivy formuluji jako úkoly či usnesení, ale neuvádím u nich, kdo odpovídá za jejich splnění. Jako vždy to budou konkrétní lidé, a dnes je taková doba, že se každého z nich může chopit každý, kdo na to má hlavu. Je to na Vás, Vy co jste to převzali či ještě převezmete po nás. Berte to jako kšaft (zatím ne snad ještě dočista umírající) matky Evy Machkové.

ODPOSLOU- CHANO U ...

Evvy Machkové

Poslední setkání diskusního klubu vedeného Evou Machkovou bylo rozděleno na dvě části. V té první se mluvilo o dvou středních představeních, v té druhé se seminaristky ohlídkly za celým přehlídkovým týdnem. Účast byla již slabá,

ODPOSLOU- CHANO U ...

Vladimíra Zajíce

Dětská divadelní scéna končí. Poslední dvě představení, zbytky seminaristů (končí se přibližně v tom počtu, v jakém se v sobotu začínalo) a Vladimír Zajíc. Nad námi visí Juráš s Ondrášem a Krysař...

Inscenace **Ondráš nebo Juráš** (ZUŠ Ostrov), přinesla v závěru přehlídky jinou poetiku - pohádkami a pověstmi inspirovaný příběh o zradě a smrti - bílé haleny, dřevěné hole, zbojnické bitky, láska a žárlivost... volba, vina a trest. Pro herce úkol velmi obtížný. Pro dětské herce ...?

„Líbila se mi stylizovaná milostná scéna – čistá, krásná.“

„Technicky dokonale zvládnuté souboje.“ „Ale byli povoleni.“ - - - a takhle to vždycky začne. První výhrada a sypou se další. „Pro mě byl příběh o Marině. Já jsem věřila, ona se vyvíjela, z ní šla energie. Z ostatních bohužel ne.“ Dominantnější byly dívky (jsou „starší“), chlapci k tématu nedosáhli. Nefungoval temporytmus, představení negradovalo. „Chyběly mi přesné střihy mezi situacemi.“ Prostředky, kterými byla vybudována milostná scéna, se opakovaly ještě u svatby a ovcí, ale nebyly dotaženy. Škoda. Vymizel humor (pouze ovce). V této fázi práce asi ještě nejsou schopni humoru, nadhledu, snad je to pro ně příliš závažné téma. „Dokážu si představit, že přes budování jednotlivých situací se tam humor dostane.“ Problémem se zdají i využití paravany. Nebylo by lépe „odkrýt“ scénu úplně, předstoupit před diváky a zahrát příběh o...? Úvodní scéna

poznamenaná časnými odjezdy (13 lidí).

Ondráš nebo Juráš

Příběh se líbil a kladně bylo hodnoceno i použití dlouhých dřevěných holí, i když někomu se zdálo, že byly na jevišti až příliš často. Zaujalo vytvoření lesa z holí, zobrazení ovcí. Obzvláště působivé byly milostné scény.

Trochu delší debata se vedla o kostýmech. Většinou se líbila jejich jednoduchost a působivost. Oblečení Katruše se někomu zdálo příliš výrazné, obzvláště kostičkový dekor. Dále se líbily kolíčky, scéna s bičováním (rozdíl mezi živým synem a mrtvým otcem) a přechod chlapců k dospělosti (podlezení kolébek).

Nezvládnutá byla mluva (především chlapci), pohyb v prostoru (padlo, že se aktéři přes sebe motali – možná to bylo jen malým prostorem) a hudební složka inscenace (falešný zpěv a rozladěná kytara).

Tento zbojnický příběh byl pojat zcela vážně, ale nevadilo to. Nepotřebovali jsme humorné vložky.

Krysař

Kolem představení Krysaře se rozvinula debata o znacích, symbolech, metaforách, jejich funkci a čtení. Některé důležité okamžiky byly společně interpretovány. Hledaly se obecnější výklady. Společně všem bylo to, že žádný z nich neseděl úplně přesně.

Většinou seminaristek vadila přílišná hlasová exprese a celkový zmatek. Hudební složka působila značně depresivně. Jedním z hlavních znaků představení byla velká agresivita. Nejvíce se líbil výkon učitele – Fausta – zlamínulosti. Debata se točila kolem čtení červené a zelené barvy, jablka.

Závěr hry byl shledán optimistickým, protože holčička v kostkovaných šatečkách asi symbolizovala znovuzrození Anežky (proto též vyšla z ulice K propasti).

Přepis novely V. Dyka je problematický. Dopsaný text působí vedle Dykova jazyka podivně.

V závěru středního povídání byly hledány jevy, typické pro letošní DS. Seminaristky se shodly na tom, že novinkou je většina souborů staršího školního věku. S tím souvisí i zvětšení počtu her s tzv. velkým poselstvím a potřeba symbolů, znaků, metafor, takže se mnohdy význam musel „luštit“.

iva

jako by toto naznačovala.

Mluva, zpěv a hudba – problém!

Krysař (Vrtule - ZŠ Slaný). Diskuse se odvinula od názorů přítomných gymnazistů – členů dětské redakce Deníku. Představení se jim líbilo, ale zajímá je, co se o něm bude říkat, protože ne vše je jim jasné.

„Soustředil jsem se více na obsah, téma, protože mi to nebylo jasné,“ odpovídá jeden z chlapců na dotaz, zda si více všiml způsobu, nebo obsahu sdělování. „Ono se totiž někdy může stát, že použitá forma vytvoří vlastní obsah. Možná je toto případ dnešního představení,“ vysvětluje svůj dotaz Vladimír Zajíc. Zřejmě mnoho cest

k výslednému tvaru – výrazové prostředky mění své významy: sdělují něco, co ale vzápětí padá, další využití symbolu jablka popírá to, co nám tento znak sdělil dříve – a to se neustále opakuje. Divák nedostane klíč, jak se orientovat. A nemělo být právě toto téma? My patnáctiletí tento svět vidíme takto! Možná je to vše mnohem jednodušší (povrchnější) – hrajeme „to velké divadlo“. Jeden z gymnazistů: „ Forma byla efektivní, ale sdělení nebylo efektivní.“ „Po úvodní scéně jsem očekávala krysařův příběh z pohledu krysaře. Na to jsem se těšila, ale nic! A naznačili to ještě asi dvakrát.“ Od začátku nebylo zcela jednoznačné, kdo jsou postavy – krysař, děti...? Rušily dívky v mužských rolích. Spousta dalších otázek.

bla

POHÁDKA PRO BRACÍ SNY!

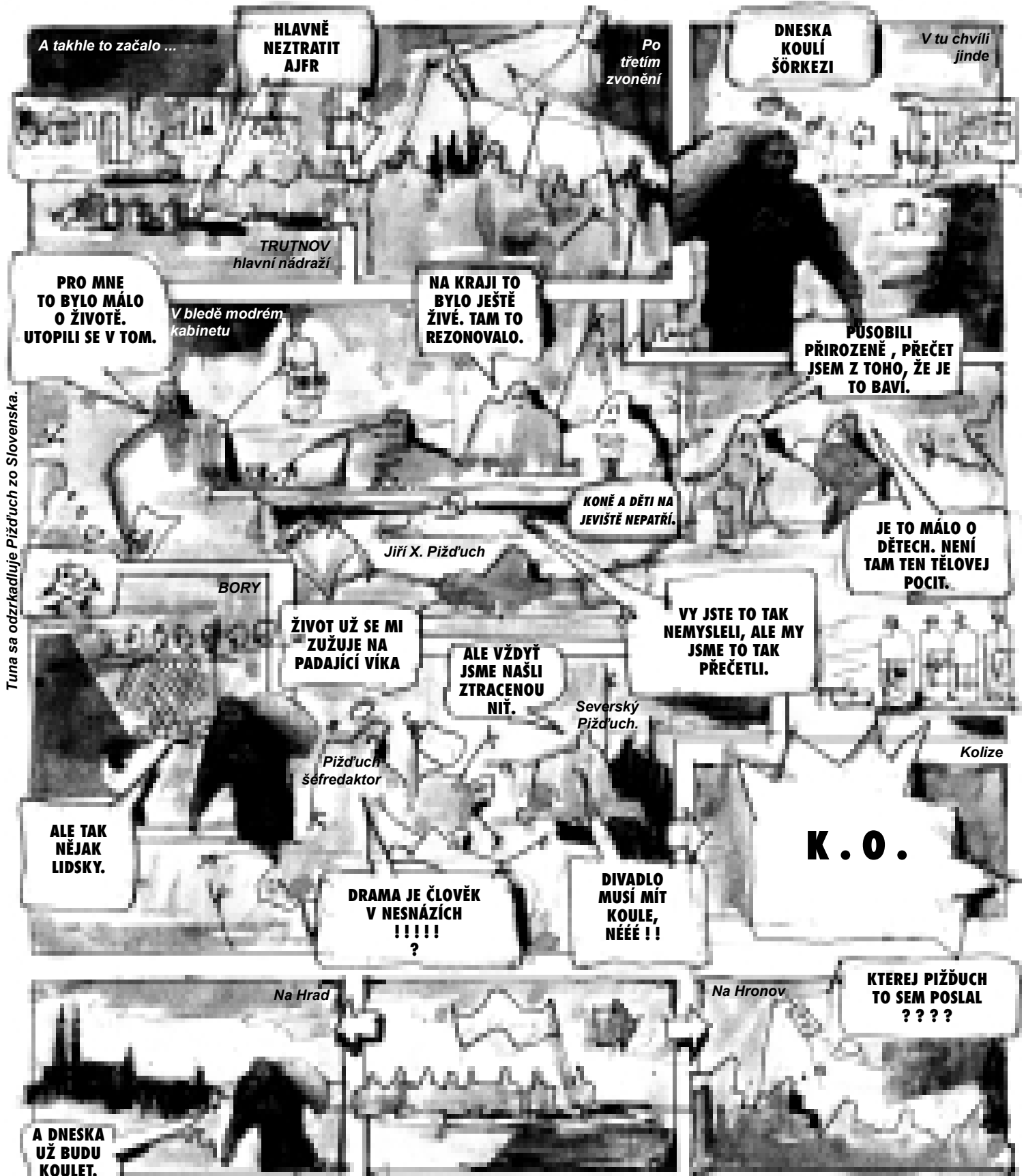
námět - Uffo Horn

scénář - Kotěnožkin

režie - Rusakov

PŘIKULOVAČ

Včera se našim investigativním reportérům podařilo odhalit paralelní, ilegální, disidentský, undergroundový a hlavně nezávislý pižďuší diskusní klub.

Přijedete také na Hronov? Zvládl Uffo Horn dramatickou výchovu? Také neudržíte tvar? A co na to Ferdinand Vaněk? Mohli se setkat?

JAK TO VIDÍ XY

Jakub Hulák a Olina Králíková

Mezi známé tváře na této přehlídce patří Jakub Hulák, pracovník ARTAMA Praha a Olina Králíková, která pracuje v IDM MŠMT a jelikož je dosud naše rozhovory minuly, oslovili jsme je při přípravě posledního čísla.

Všichni vás tu znají jako organizátory, ale málokdo ví, jaký konkrétní podíl na organizaci přehlídky Dětská scéna máte. Mohli byste nám to objasnit?

J: Já bych to vysvětlil asi tak, že místní organizátoři tady v Trutnově zajišťují veškeré věci, které se týkají provozu přehlídky v místě. Já a Olina připravujeme celou náplň po odborné a programové stránce.

Co kdybyste to trochu konkretizovali, určitě neděláte oba dva všechno.

J: Ministerstvo školství v posledních letech prostřednictvím IDM dávalo na přehlídku peníze, ale žádný pracovník se o to moc nestaral. Takže to všechno bylo na bedrech Artamy a díky tomu, že do IDM přišla Olina, začala najednou spolupráce fungovat. Postupně Olina přebírá tu část, za kterou by měla být zodpovědná, což je ta recitační. Ministerstvo školství přispívá na přehlídku sólistů a recitačních souborů. Ministerstvo kultury přispívá na soubory, takže to máme takhle rozdělené.

Mám tomu rozumět tak, že na Olině je příprava recitační části přehlídky a na Jakubovi je ta divadelní?

Takhle je to podle regulí. Vzhledem k tomu, že ty dvě části přehlídky se prolínají, nelze to úplně od sebe oddělit, zvláště pokud jde o soubory. Takže to připravujeme společně. Určujeme zaměření seminářů, zajišťujeme lektory, porotce a vymýšlíme program, harmonogram, s tím, že do toho má co mluvit odborná rada pro dětské divadlo v ARTAMĚ, která má poradní hlas.

Má letos Olina něco, co je jenom na ní?

O: Ne, děláme to společně. Ale do budoucna bych chtěla více zasahovat i do složení poroty, lektorů.

Takže se můžeme těšit na změny?

O: Uvidíme.

Jakou máte sami osobní zkušenost s dětským přednesem, případně divadlem?

O: Já žádnou.

J: Od malička jsem chodil do loutkářského souboru k Hance Budínské a potom když jsem byl starší, jsem začal sám s dětmi pracovat, vést dramaťáky a věnuju se tomu i teď. A taky jsem recitoval. Úplně nezávisle na tom, s Hankou jsme přednes nedělali.

Takže dnes se souborem pracuješ?

J: Ano, s několika.

A kde?

J: V Praze v Centru dvořivé dramatiky v Arabské ulici.

Když se ohlédnete za letošní DS 2000, co vidíte na prvním místě?

O: To, že tu je velká pohoda. Přehlídka je bezvadně organizačně zajištěna ze strany Domu kultury.

J: To mi taky hned vytanulo na mysl.

Zažili jste za uplynulý týden nějaké příjemné překvapení?

O: Opravdu to, jak je tu všechno organizačně zajištěno. Všechno je dokonale dotaženo do konce. Například hostesky, které celý den tráví s dětmi, neopustí je ani na chvíli. Navíc tady ve městě jsou všude příjemní lidé a bezvadně to všechno přijímají.

J: Pro mě tohle bylo taky největší překvapení.

V čem jsou ještě rezervy, co by se do příštího roku mohlo zlepšit?

J: Rezerv je dost. Jsme v novém místě, s novými partnery, za nových okolností, které člověk dopředu přesně neodhadne a bylo by příjemné, kdybychom příští rok na místě, kde už to fungovalo, mohli dělat tu přehlídku znova, protože bychom byli daleko víc připraveni na konkrétní podmínky. Ledacos by se tak dalo připravit dřív a ještě ve větší pohodě, bez nervozity, která byla letos. Třeba dřív domluvit lektory, veškeré pracovníky přehlídky, zajistit, informovat, dřív začít komunikovat se soubory a nabídnout jim hrací prostory už v postupovém evidenčním listu, aby na místě už nedocházelo k nedorozuměním. Líbilo by se mi, kdyby už v tom evidenčním listu byl plánek a rozměry sálu, kde se bude hrát. Pro soubor je dobré mít představu o sálu a vybrat si na vlastní zodpovědnost. Asi by vše mohlo být připraveno ve větší pohodě.

O: Taky postavit líp harmonogram, aby například besedy s dětmi (dětské diskusní kluby) nebyly v takovém časovém presu jako letos. Je potřeba víc času, letos se většinou na poslední představení ten den skoro nedostalo.

J: To je pravda a týká se to i dílen recitátorů, kde je času ještě málo.

O: Je fakt, že dřív bylo víc peněz a přehlídka byla delší, to všechno s tím souvisí. Teď ale musíme vycházet ze současné situace.

Dovedete si představit, co každý z vás může sám za sebe udělat pro to, aby příští rok přehlídka fungovala lépe?

O: Pokud by se povedlo to, že ta přehlídka by příští rok byla zase tady, bylo by dobré se sejít už po prázdninách a všechno připravit, domluvit porotce a lektory. Z jiných soutěží vím, že je lepší všechno zajistit s větším předstihem.

J: My jsme se už domluvili, že uděláme důkladnou reflexi této přehlídky a chtěl bych krok po kroku projít harmonogram dokud to máme v čerstvé paměti, nejlépe ještě v červnu. Dokud si pamatujeme, že některé věci by měly být jinak. Doufám, že něco změníme pro příští rok a že ty změny budou výrazné.

Co byste přáli dětskému divadlu a recitaci do příštího roku?

O: Ty nejcitlivější a nejschopnější lidi. A aby se ten obor vyvíjel kupředu.

J: Přál bych lidem, kteří se tomu věnují, aby neztráceli možnost se setkávat, ať už na celostátní přehlídce nebo na regionech. Peněz je totiž stále méně a hrozí, že už na to někteří organizátoři prostě nebudou mít. I když jsou to obvykle nadšenci a jdou do toho i s rizikem. Bojím se, aby se z těch přehlídek nestala rychlá soutěž, kam všichni přijedou, vystoupí a hned zase odjedou a není na nic čas. A teď se opravdu stává, že se přehlídky zkracují jen na jeden den, protože nejnákladnější jsou noclehy. Zároveň bych dětskému divadlu přál víc lidí, víc pokorných vedoucích, kteří jsou ochotni přijímat a něco si vzít

z dikusí o inscenacích. Někteří žijí ve své vlastní představě a i když neuspějí, tak s podněty a radami, které dostanou, nepracují, pracují pořád stejně a to je škoda. Já si myslím, že celostátní přehlídka je důkazem toho, kam to můžou dotáhnout lidi, kteří naslouchají a mají vůli sami na sobě pracovat.

Co chcete říct a na co jsem se nezeptala?

O: Já bych takhle přes zpravodaj chtěla hrozně moc poděkovat paní ředitelce Zině Rýgrové, která dokázala, že tato přehlídka tak hladce probíhá a to je skvělé. Protože to je velikánský kus práce.

J: K tomuhle bych se přidal. Ještě mě napadá, že bych chtěl říct, že se mi letos moc líbí Deník Dětské scény. Ale fakt. Jste malinko v pozadí, nejste středem dění tady, ale přitom odvádíte ohromný kus práce.

Ptala se Iva

JAK TO VIDÍ XY

**Vlado Sadílek
aneb Jednoslovné story**

VDĚK. VEČER. VLAK. BUDÍK. ČLOVĚK. RÁNO. NÁRODNÍ. NÁRODNÁ. ŘIDITELKA. PÁTEK. LIDI. OKO. SCHODY. SÁL. DETI. TMA. ERUPCE. TRADICE. POČÍTAČ. ZNÁMÍ. JÁ. JAKUB. STŮL. PODPIS. MARCELA. ZAMESTNÁNÍ. ŠIKANA. VÝBUCH. JAROSLAV. POTLESK. HUDBA. ČAJ. IRINA. CESTA. KOTĚ. OKNO. ÚSVIT. AUTO. EVA. 2X. KINO. HORE. ROMAN. LOUTKA. ZÁVIST. ŽIDLE. PAPIR. MARUŠKA. KAPESNÍK. VÝDYCH. ZVONEČEK. ZIMA. SPÁT. OBED. INDIÁN. ALEŠ. VZRUCH. ŠÁTEK. KAPSA. ŘEKA. NADĚJE. NOHA. VZDUCH. KRÁTKY. UDELANÝ. MIREK. DÚHA. PÁC. PREROD. SLUCH. PASTÁK. ZAJAC. SILA. DISK. TV. CIGARETA. MATILDA. DOBRO. URŠULA. STÁLE. VEČEŘE. BAR. CERUZKA. DOŠŤ. TMA. ZATÍM. PROČ?

Trutnovský skicář

ŘÍKALO SE NA...

setkání lektorského sboru s vedoucími souborů

Poslední hrací den přinesl sice jen dvě představení, ale to v žádném případě neznamenalo, že by diskuse byla v něčem chudší. Obě představení spojovala zřetelná ambice být plnohodnotným divadlem, u obou lektorů hovořili o významném podílu práce vedoucího - režiséra. Také blízký věk protagonistů obou souborů nabízel porovnání.

První přišla na přetřes inscenace ostrovského souboru HOP - HOP. Jejich **Ondráš nebo Juráš** je kultivovaný tvar, jdoucí jasnou cestou k divadlu. Tomu je podřízena celá stavba inscenace, která pracuje s vybudovaným příběhem a divadelními prostředky (kostymování, scénografie, choreografie, rekvizity, stylizace). Jako velmi dobré se lektorům jevílo, že vybrané téma vycházelo vstříc složení souboru, jeho početné chlapecké části. Oceněny byly stylizované kostýmy, připravená hudba (bohužel jí nedostatky v udržení melodie i rytmu nedaly vyniknout tak, aby se mohla stát plnohodnotným dramatickým prvkem). Problémy s rytmem se projevily také při výstavbě a hlavně proměnách jednotlivých obrazů, které neměly mnohdy jasný začátek ani konec (svatba, ovce, návštěva v krčmě). Propojení s hudbou by mohlo, jak konstatoval Vlado Sadílek, posílit baladicitu příběhu, která zůstala překryta jen něčím na způsob komentáře o životě Ondrášově. Celý příběh je vystavěn pomocí retrospektivy, ke které se nabízí jako adekvátní prostředek znakové herectví. Tam, kde je znakové herectví důsledně používáno, není pro diváka problém s důvěryhodností postav a příběhu vzhledem k věku hrajících. Problém nastává, až když se do hry dostane snaha o realistickou, nebo dokonce

psychologizující kresbu postav (bičování, poslední rozhovor Ondráše s Jurášem), tam nastává problém s diváckým přijetím. Jaroslav Provozník lektorskou reflexi shrnul v celkovou úvahu o zajímavě nastoupené cestě, která však bude vyžadovat ještě hodně práce, aby nabídka, která je vedoucí souboru zajímavě a inspirativně připravena, byla co možná nejlépe využita jak dětmi, tak i dospělou režii.

Představení souboru Vrtule ze 3. základní školy ve Staném nabídlo postmoderní variaci na archetypální krysařský příběh. Na velké ploše představení se diváckému vnímání neustále nabízely nové a nové obrazy. Vršení obrazů, tak byla lektory pojmenována metoda výstavby této inscenace. Bohužel toto vršení nenese žádný divácky čitelný klíč. Lektorů vnímali představení jako složení dvou samostatných částí, propojených společnými motivy („Krysař“, barvy). Dochází k zahlušení publika, i když autor pracoval s vědomými citacemi, které mohly být reminiscencí na absurdní texty (možná Beckett nebo Mrožek), na Fausta, na Krysaře. Z celého představení lze

číst erudovaného dospělého, možná tušit jeho záměry, ale v podání nedostatečně vybavených dětských herců jsou sebezajímavější záměry málo. Vzhledem k hereckému vybavení dívek a chlapců byla vnímána jim nabídnutá stylizace (možná i stylizace, pro kterou byly děti použity?) jako málo ohleduplná. Několikrát dokonce zaznělo upozornění na prohršky proti hlasové hygieně (silné až křečovité forze u „Fausta“). Problémem se také jevílo prvoplánové, šaržírované charakterizování některých postav. Tyto problémy se objevily i u pohybové stránky, na jedné straně téměř baletní stylizace, a na straně druhé mnohdy prvoplánově ilustrativní „pantomima“ při vyprávění vedlejších postav. Představení nabídlo pokus o práci se silným, ale velmi obecným tématem (dobro – zlo), které bylo ještě ke všemu zavaleno množstvím znaků, obrazů a hodně komplikované, stylizace. Jako závěrečné shrnutí by mohla zaznít tato myšlenka z diskuse: aby mohl divák být pocitově zasažen potřebuje obecné abstraktní téma prožít přes nějakou konkrétní a rozšířovatelnou situaci.

Roman

Tomáše, Pecky a Věvy

Je úterý 20.6., 16.55, za pět minut začíná dětský diskusní klub. Stojím s Tomášem Doležalem, Petrou Rycheckou a Veronikou Rodríguezovou před kinem. Skoro běžíme do Kulturního klubu Nivy. Stejně jsme dorazili pozdě. O tři minuty! Z pěti dnešních souborů je tu jeden. Do deseti minut přicházejí další tři, na poslední čekáme do 17.25. Za pozdní příchod děti nemohou, hrály jako poslední. Dřív se to stihnout nedá.

Tomáš všechny představuje, trochu si vymýšlí – on sám je dendrolog, Věva je archeoložka, Petra internistka. Děti se smějí, jistě napětí, které tu zpočátku bylo, mizí. V sále je dětí skoro šedesát. Čekají, co bude.

“Každý soubor teď vymyslí svůj pokřik. Máte na to 5 minut. Měli byste se jím představit ostatním.” Některé pokřiky byly součástí představení, jiné už staršího data, další zbrusu nové. Poslední zbytky ledu mezi dětmi roztály.

“Každý soubor mi sem pošle jednoho moderátora. Dobře. Najděte si svoje místo, tady máte papír a fixy. K moderátorům se namíchejte, aby u každého byli zástupci všech souborů. Připravili jsme si pro vás otázky, které nás po představeních napadly. Jsou to věci, kterým třeba taky sami nerozumíme. Buďte tak hodní, popovídejte si o tom ve skupinách, pak to dáme

dohromady pro všechny. Otázky vám pověsíme tady, abyste je měli na očích. Máte na to půl hodiny. Herci mluví poslední, jasny?”

Skupiny si povídají, zapisuje se. Některé skupiny jsou živější, přou se, přesvědčují. Další pracují v poklidu. Lektori hlídají čas. “Jestli jste si dobře rozvrhli čas, už jste asi u čtvrtého představení, že?”

“Dokončete a pojďte do velkého kruhu. Sedněte si pohodlně a tak, abyste na sebe aspoň trochu viděli. Co máte k prvnímu představení?” Děti odpovídají na otázky, lektoři je vedou k přesnějším odpovědím, k zamyšlení. Čas je dnes nepřítelem. U druhého představení už hostesky, sedící opodál, připomínají, že za chvíli je večer. Lektori se snaží práci dokončit. To se nakonec zdaří, ale pozornost dětí ochabuje...

“A teď ještě, než půjdete na večeri, projděte si očima kruh a najděte si někoho, kdo vám byl sympatický, a zamávejte mu. Víc nestihneme.”

Varianta, kterou jsem popsala, je tzv. nouzová – hodně dětí a málo času. Středová část zůstává stejná – tedy způsob, jakým děti mluví o představeních - otázky se proměňují každý den. Úvodní a závěrečná část je každý den jiná. Podle nálady, možností, představení.

Myslím si, že setkání souborů při reflexích představení je důležitá věc. Je to jedna z mála možností, kdy se setkávají děti z různých souborů. Stálo by za to, aby tyto schůzky neprobíhaly v chvatu. Letos byl spěch spíše pravidlem než výjimkou. To je velká škoda. Prosim, myslíme na to příští rok víc. Stokrát se nám to vrátí.

v rychlosti a v pozdní noční dobu sesmolila Iva

DĚTI - DRAMA - DIVADLO

Katedra výchovné dramatiky Divadelní fakulty Akademie múzických umění v Praze a Sdružení tvořivé dramatiky pořádají ve dnech 14. - 17. září 2000.

Festival dětského divadla

Děti - drama - divadlo

Reprezentativní přehlídka nejzajímavějších dětských divadelních a loutkářských představení.

Disk 14. a 15. září 2000

a

Mezinárodní konference

Dítě v labyrintu dnešního světa

Konference bude probíhat ve třech sekcích:

Dramatická výchova z pohledu současné školy

Dramatická výchova a divadlo

Dramatická výchova z pohledu psychologie a neurologie

Divadelní fakulta DAMU a Galerie AMU 16. - 17. září 2000

OSTROVSKÉ SOUKÁNÍ

25. – 27.5.2001 se v Ostrově uskuteční dětský divadelní festival “Ostrovské soukání”, tentokrát jako mezinárodní přehlídka (zúčastní se ho soubory z Itálie, Švýcarska, Rakouska a Anglie). Kromě možnosti zhlédnout představení cizích i českých divadelních souborů, budou pro dětské účastníky nachystané dva druhy seminářů: odborné (zaměřené na divadelní techniku či na jiné uměl. aktivity) a odpočinkové (jako např. plavání v krytém bazénu, sportovní hry, seznámení s památkami Ostrova apod.); pro dospělé účastníky pak diskuse nad zhlédnutými představeními. Hlavním pořadatelem tohoto divadelního setkání je DK Ostrov.

Irena Konývková
odborný garant festivalu

ŠUMPERK'00

Dílna pro mladé amatérské divadelníky

Důležité datum tohoto léta: 28. 7. - 6. 8. 2000!

Po loňské (opět ;-)) úspěšné dílně Vám i v tomto roce opět nabídneme dílnu v Šumperku - vzdělávací akci rozsahu, který nelze poskytnout v rámci Šrámkova Písku a s větším množstvím času a klidu na práci, než je možné v rámci klubů na Jiráskově Hronově. Chceme poskytnout možnost inspirace jak pokročilejším, tak i méně pokročilým divadelníkům a chceme se pokusit nabídnout Vám menu tak široké, aby si mohl (když ne letos, tak napřesrok) vybrat opravdu každý.

přijezdy: v pátek 28. července 2000 do večera

odjezdy: v neděli 6. srpna 2000 ráno

vlastní dílna: 8 dní mezi tím

Doplňkový program bude obsahovat představení, besedy, projekce a pod.

Dílna není primárně určena úplným začátečníkům (i když i takoví se zde ztratí, případně vyniknou). Věkový limit účastníků je 16 - 26 let, výjimky jsou možné jedině při nenaplnění dílen (pro takový případ však Vaši přihlášku potřebujeme mít po ruce - raději konzultujte telefonicky).

Václav Martinec

Pár slov o vedoucím dílny: režisér a neúnavný pedagog (JAMU apod.). Dílnu v Šumperku vedl již v roce 1995. Na své posluchače náročný, ale stojí za to.

Improvizace a komediálnost hereckého projevu

Petr Nůsek - Sacher

Pár slov o vedoucím dílny: Starý známý již z několika ročníků Šumperka. Jeden z mála šermířů, kteří si nesyslí své umění pro sebe a který programově zkoumá divadlo a jeho zákonitosti.

Artuš, Merlin a ... Šeredi (o psu nemluvě)

Peter Janků

Pár slov o vedoucím dílny: 26 let, svobodný, mladý, otevřený. Býval bardem slovenského lidu a solí v očích “šamanů”. Muzikant, věčný student, divadelník i výtvarník - alespoň něco z toho tělem a duší! Po jeho písni o výletu do Finska loni na Hronově naši rómští spoluobčané odcházeli.

Priestor - skúmanie najširších súvislostí tohto, pre divadlo, tak dôležitého pojmu.

Josef Krasula + Lukáš Jůza

Pár slov o vedoucích dílny: J.K. je režisérem špičkového amatérského souboru v Partizánském. Kromě toho je úspěšným majitelem a managerem galerie a uměleckého obchodu Michalský Dvor v Bratislavě. S Josefem Pěstounem má společná čtyři písma a Podobu. A říká se, že i charakter. L.J. se vypracoval z frekventanta šumperské dílny až nastudenta III. ročníku herectví na DAMU, ale též na spolulektora a asistenta zahraničního pedagoga. S Jouzou s filmu Ať žijí duchové však nemá nic společného.

Kde domov můj... (kolektivno-individualistická improvizace na danú tému s dôrazom na používanie rôznych hereckých technik a žánrov. Snaha o výpoveď o dobe a nás v nej.)

ARTAMA

/-k rukám K.Tomase či A. Chrově/

P.O.Box 2 / Křesomyslova 7

140 16 Praha 416 nebo na fax č.02-61 21 56 88

či na e-mail: artama@volny.cz

nebo artama_dc@volny.cz

nejpozději do 10.7.2000

(ale „kdo dřív přijde, ten dřív mele“ a „kdo zaváhá, ...“)

Telefonické dotazy (K. Tomas):

02/61215682 (přímá linka)

02/61215684-7 (ústředna)

0603/480111 (mobil – raději jen nutně případy či SMS)

STARÉ, ALE BOURÉ

Na tomto místě bychom vám rádi nabídli trochu pedagogické inspirace z bohaté studnice klasiků. Lze to brát možná jako osvěžení, možná jako pohlazení, možná jako výzvu. Nebo také jako ujištění, že v tom nejsme sami.

(...) překážkou při učení se **umění být** je zásada "žádné úsilí, žádná bolest." Lidé jsou přesvědčeni, že všechno, dokonce i ty nejnepříjemnější úkoly, by se mělo zvládat bez jakéhokoli úsilí, anebo jen s úsilím nepatrným. Tato zásada je tak populární, že zřídka kdy vyžaduje další vysvětlení.

Podívejme se na celkovou metodu vzdělávání. Přesvědčujeme naše mladé lidi, přímo je prosíme, aby dosáhli vzdělání. Ve jménu "sebevyjádření", anti-výkonovosti, "svobody" pořádáme každý kurs tak, aby byl co možná snadný a příjemný. Jedinou výjimkou jsou přírodní vědy, kde je reálný výkon úmyslem a kde nikdo nemůže předmět zvládnout ve "snadných lekcích". Avšak ve společenských vědách, umění, literárních kursech tendence anti-výkonovosti existuje. Příčiny tohoto současného směru není těžké odhalit. Vzdělávací potřeba techniků, polovzdělanců pracujících ve službách průmyslu, od příručních k nižším vedoucím vyžaduje lidi s povrchními znalostmi, jak je poskytují naše vysoké školy. Za druhé, celý náš sociální systém spočívá na víře, že nikdo není nucen dělat to, co dělá, ale že to udělá rád. Toto nahrazení otevřené autority autoritou anonymní se projevuje ve všech oblastech života: síla se maskuje souhlasem, souhlas se navozuje metodami masové sugesce. Z toho vyplývá, že studium by se nadto mělo považovat jako příjemné, nenásilné, a tím spíše v oblastech, kde je potřeba opravdových znalostí minimální.

Erich Fromm – Umění být

LIŠTUJEME V ...

"...tato nová kniha je samozřejmě jen další kapitolou Knihy. Jsem jeden člověk, a píšu jednu knihu."

(W. Saroyan)

BEŠTIÁRIUM

Poslední příšerou je docela obyčejný drak princeznojrou. Saň jednohlavá. Tělo se podobá trochu brontosauroidi, na hlavě dominují uši, bystré oči a nozdry, které slouží k vypouštění ohnivých par. V tlamě se skrývá jedna řada zubů. Za povšimnutí stojí malý ocásek, který jako by patřil spíše pokojovému psíkovi.

Tento drak žije v suchých jeskyních a nemá-li dostatečný přísun princezen, uloví si zajíce nebo nějakého ptáka. Tento drak rád spí, zimní spánek se někdy protáhne i na čtyři měsíce. V případě mimořádně kruté zimy se tato saň zahrabe do listů.

V princeznách je saň jednohlavá velmi vybiravá. Řechce princeznu obyčejnou, ale klade si požadavky na její oděv, barvu vlasů, oči a tělesnou hmotnost. Upřednostňuje drobnější postavu.

Místními variantami této obludy je saň trojhlavá, šestihlavá či devítihlavá. Mezi přirozené nepřátele patří všichni princeové, rytíři v brnění i bez něj, Honzové, Žanci a Bajajové.

Praší tě to do očí, ale slunce je slunce, zvláště po šesti sedmi dnech mizerného počasí, větru, deštěmly a nízkých černavých mračen – ne, nic se nevyrovná slunci, jak už se zase kutálí po nebeské klenbě do vod Pacifiku. Je nemálo takových, co trpí, když vidí slunce zapadat, cítí se být okrádání, jak odchází, a když pak najednou zmizí, jako by byli zcela opuštěni, a někdy se ani nemůžou upamatovat, kdo jsou, nebo v jakém časovém sledu probíhalo to, co poznali.

Ani ráno se nic na světě nevyrovná slunci, když na opačné straně vychází a je vlastně docela jiné, než jaké se jeví, když zapadá. Je to samozřejmě pořád slunce, ale každou hodinu plynoucího dne se trochu pozměňuje. Jaké je ráno, některým lidem také moc nevyhovuje, neboť je tak opravdově nové a svěží a probouzí v nich pošetilá očekávání, která jsou, jak čas ukáže, nespílitelná.

Argo 2000

VLASTIVĚDNÉ ROZHLEDY

Vlastivědné rozhledy poslední

Underground a alternativa

Smysl pro underground je všem horalům vpečetěn. Je to jistě způsobeno životem v klimatu o něco drsnějším než nížině. Počátky undergroundu jsou zahaleny tajemstvím, opředeny bájemi i dohady a lákají, abychom se snažili poodhrnout z nich roušku neznáma..

Moderní doba odráží prastaré síly všude, kde se těmto silám daří proniknout, nedotčeno nezůstává ani umění. Jistě ne náhodou se v posledním desetiletí stal právě Trutnov sídlem největšího bigbítového festivalu pod širým nebem v Čechách. Festival vznikl v návaznosti na dvě akce přelomu

devadesátých let.

Prvním byl tzv. festival zakázané kultury, který se v roce 1987 měl konat ve Volanově u Trutnova, ale ještě před jeho uskutečněním bylo jeho asi tisíc účastníků rozehnáno tehdejší Státní bezpečností. Později byli v této souvislosti zatčeni I.M. Jirous a J. Tichý a to za petici "Tak dost" sepsanou na základě zprávy Hlasu Ameriky o zásahu proti koncertu.

Druhou událostí byl "náhradní Východočeský Woodstock" v roce 1990. Koncert byl prodchnutý porevoluční atmosférou, vystoupil zde převážně písničkáři a kapely komunistickým režimem potlačované a pronásledované.

Od roku 1992 probíhá v areálu letního kina "Na Bojišti" "Open air music festival Trutnov", každoročně v druhé polovině srpna. Dramaturgie festivalu je vždy promyšlená a nabízí to nejzajímavější z naší i zahraniční rockové a alternativní scény.

Z počátečních 3200 diváků se návštěvnost vyšplhala na neuvěřitelných 20 000. Přes to je tato akce charakteristická

pozoruhodnou tolerancí a inteligentním chováním hostů. Vezmeme-li v úvahu, že zde na tak malém prostoru tráví společně tři dny a tři noci takové množství hudbymilců nejširšího názorového spektra, musíme obdivovat, že incidenty mezi nimi jsou záležitostí vzácnou.

Obdiv zaslouží i spolupřadající město Trutnov a jeho obyvatelé (30 000), kteří s maximální tolerancí nesou každoroční nájezd masy rockerů, křišťáků, pankáčů, skinheadů, fetišáků, asociálů, máničků, ... a jejich kamarádů. Na trutnovském Bojišti (skutečně se toto mohutné bigbítové setkání koná v prostorách, kde se roku 1866 odehrála krvavá prusko – rakouská bitva) se během let vystřídali hudebníci a kapely jako: Psi vojáci, Jim Čert, Sváťa Karásek, Visací zámek, Prouza, Mňága a Žďorp, Babalet, Garage, Jolly Joker, Vladimír Mišík a ETC, Ser un Peyalero, Buty, Support Lesbiens, Walk – Choc – Ice, Sluníček, Think About Mutation, Petr Váša, Klava Kava, Laura a její tygři, Kurtizány z 25. Avenue, Dračí ulička, Banjo Band Ivana Mládko, Vltava, Faith No More ...

spejbl

UFFO HORN UVÁDÍ!

Milá dítko,

dům můj rodný stojí v dolní části náměstí vpravo od radnice a nese číslo 69. Stejně jako jiné domy náměstí prodělával řadu přestaveb. Sklepy jsou gotické, přízemí má renesanční prvky, první patro pozdně klasicistní. Je zajímavý výzdobou štukového ostění oken a klasicistní fasádou nyní v měkkých meruňkových a mocca barvách, v oknech rudé muškáty. Nebo ještě jinak: najdete ho mezi lahůdkářstvím a OD Krakonoš. A co ještě? Na shledanou. Třeba v srpnu na bigbitu.
Váš Uffo Horn.

L e g r á c k a aneb Může se to stát i vám!

Pro vaše rozptýlení i protažení racionálních částí vašich hemisfér jsme připravili malou soutěž. Na obrázku jsou ukryty známé a významné postavy Dětské scény, zkuste je odkryt. (provádějte bez nároku na odměnu)

Redakce z celého srdce děkuje všem, kteří přispěli do naší ankety. Bohužel nám náš omezený prostor neumožnil otisknout všechny vaše zajímavé názory. Anketu zpracujeme a její výstup otiskneme co nejdříve ve Tvořivé dramtice.

Roman Černík